

Hướng dẫn giải và trả lời câu hỏi trong bài Viết bài văn kể lại một sự việc có thật liên quan đến nhân vật hoặc sự kiện lịch sử lớp 7 trang 34 Tập 1 bộ sách Cánh diều chính xác nhất, mời các em học sinh và phụ huynh tham khảo.

Soạn Ngữ văn lớp 7 Bài: Viết bài văn kể lại một sự việc có thật liên quan đến nhân vật hoặc sự kiện lịch sử trang 34 (Cánh diều)

1. Định hướng

a)

- Sự việc có thật là sự việc đã xảy ra trong đời thực, không hư cấu, tưởng tượng, được nhiều người biết hoặc chứng kiến, có sử sách ghi lại, ...

- Nhân vật hoặc sự kiện không chỉ có trong lịch sử đấu tranh giữ nước mà còn là những con người hoặc sự kiện trong các lĩnh vực lao động, văn hoá, khoa học như các nhà bác học, các nhà phát minh sáng chế, những nhà văn, họa sĩ, nhạc sĩ, các vận động viên nổi tiếng, ...

- Các câu chuyện liên quan đến sự kiện hoặc nhân vật lịch sử thường được kể lại bởi người chứng kiến hoặc được sưu tầm, nghiên cứu và thể hiện lại qua sách, báo, phim ảnh, ...

- Vì thế, muốn viết bài văn theo yêu cầu trên, các em cần đọc sách, báo,..., sưu tầm một số câu chuyện lịch sử về:

+ Những anh hùng dân tộc từ xưa đến nay.

+ Những tấm gương về lòng yêu nước, lòng dũng cảm trong các cuộc kháng chiến chống giặc ngoại xâm.

+ Chuyện về cuộc đời hoạt động cách mạng và sinh hoạt đời thường của Chủ tịch Hồ Chí Minh, các chiến sĩ cách mạng hoặc các nhà hoạt động xã hội nổi tiếng.

+ Những hoạt động khoa học, sáng tạo trong nhiều lĩnh vực cuộc sống.

*** Tìm hiểu bài mẫu: Nhạc sĩ Văn Cao sáng tác Tiến quân ca.****Câu hỏi (trang 34 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 1):**

- Văn bản kể lại sự việc gì? Ai là người kể chuyện?
- Sự việc ấy liên quan đến nhân vật hay sự kiện lịch sử nào?
- Những câu văn nào thể hiện sự kết hợp các yếu tố miêu tả với yếu tố tự sự?

Trả lời:

- Văn bản **Nhạc sĩ Văn Cao sáng tác Tiến quân ca** kể lại sự việc bài hát *Tiến quân ca* ra đời như thế nào do tác giả Ngọc An tổng hợp lại.
- Sự việc *Tiến quân ca* ra đời liên quan đến nhạc sĩ Văn Cao và liên quan đến sự kiện lịch sử là đất nước sắp bước sang một thời kì mới, thời kì kháng chiến chống Nhật năm 1945.
- Những câu văn kết hợp yếu tố tự sự với yếu tố miêu tả là:
 - + “Tôi chưa được cầm một khẩu súng, chưa được gia nhập đội vũ trang nào, tôi chỉ biết đang làm một bài hát. Tôi chưa được biết chiến khu, chỉ biết những con đường ga, đường Hàng Bông, đường Bờ Hồ theo thói quen.”
 - + Nhưng với tất cả lòng nhiệt huyết của chàng trai trẻ yêu nước, trên căn gác nhỏ... Văn Cao thấy mình như đang sống ở một khu rừng nào đó trên kia.
 - + Bài hát Tiến quân ca được hàng ngàn người hòa nhịp cất cao tiếng hát trước Quảng trường Nhà hát Lớn.
 - + Bài Tiến quân ca đã nổ ra như một trái bom. Nước mắt tôi trào ra. Xung quanh tôi, hàng ngàn giọng hát cất vang lên theo những đoạn sôi nổi

+ Ở cánh tay áo mọi người, những băng cờ đỏ sao vàng đã thay bằng vàng...Anh là người đã buông cờ đỏ sao trên kia và xuống cướp loa phóng thanh hát.

b) Để viết bài văn kể lại một sự việc có thật liên quan đến nhân vật hoặc sự kiện lịch sử, các em cần chú ý:

- Xác định sự việc sẽ kể là sự việc gì. Sự việc ấy có liên quan đến nhân vật hoặc sự kiện lịch sử nào? Sự việc do em nghe kể lại hay đọc được từ sách, báo, ...?

- Xác định ngôi kể, nhân vật và sự việc chính, ...

- Lập dàn ý cho bài viết.

- Sử dụng kết hợp các yếu tố miêu tả trong khi kể.

2. Thực hành

Bài tập (trang 34 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 1): Chọn một trong hai đề sau:

Đề 1: Các em đã học và đọc nhiều câu chuyện lịch sử, hãy viết bài văn kể lại sự việc liên quan đến một nhân vật hoặc sự kiện lịch sử mà em yêu thích.

Đề 2: Dựa vào văn bản ở mục “Định hướng”, em hãy đóng vai nhạc sĩ Văn Cao, viết bài văn kể lại sự ra đời của bài hát “Tiến quân ca”.

a) Chuẩn bị (Với đề 2)

- Xem lại cách viết bài văn kể chuyện với các yếu tố thời gian, địa điểm, nhân vật, sự việc, tình tiết, cốt truyện và ngôi kể, ...

- Đọc lại văn bản Nhạc sĩ Văn Cao sáng tác “Tiến quân ca”.

- Xác định ngôi kể, trình tự kể, ghi chép lại các chi tiết, sự việc, lời nói của các nhân vật cần chú ý từ văn bản đã đọc.

b) Tìm ý và lập dàn ý

- Tìm ý cho bài viết bằng cách đặt và trả lời các câu hỏi sau:

+ ***Ai là người kể chuyện?***

→ Nhạc sĩ Văn Cao, ngôi thứ nhất, xưng tôi.

+ ***Câu chuyện xảy ra ở đâu, khi nào?***

→ Câu chuyện xảy ra tại căn gác nhỏ ở phố Nguyễn Thượng Hiền- Hà Nội khi đất nước sắp bước sang thời kì mới: khóa quân chính kháng chiến chống Nhật.

+ ***Trong câu chuyện, có những nhân vật nào?***

→ Câu chuyện, có những nhân vật: Anh Ph.D, Vũ Quý, Nam Cao

+ ***Những sự kiện nào liên quan đến sự và đời của bài hát Tiến quân ca?***

→ Trước khi sáng tác bài hát *Tiến quân ca* tôi (Nam Cao) không còn khát vọng, ước mơ của tuổi thanh niên, cuộc sống buồn chán và thất vọng. Đúng lúc đó gặp được Vũ Quý thông qua người bạn Ph.D, Vũ Quý giao cho Nam Cao sáng tác nghệ thuật.

→ Khi viết bài hát *Tiến quân ca*: tôi chưa cầm súng, chưa ra chiến khu, chưa gặp chiến sĩ nhưng tại căn gác nhỏ tại phố Nguyễn Thượng Hiền, tôi đã viết lên những lời ca Tiến quân ca.

→ Sau khi bài hát *Tiến quân ca* ra đời, được công bố, chào đón: lần đầu trong ngày 17-8-1945, khi diễn ra cuộc mít tinh của công chức Hà Nội; Lần thứ hai, trong cuộc mít tinh vào ngày 19-8, hàng ngàn người và các em thiếu nhi cùng hát *Tiến quân ca*.

+ ***Người kể có suy nghĩ gì về sự kiện bài hát Tiến quân ca ra đời?***

→ Bài hát được chọn làm Quốc ca Việt Nam cho đến ngày nay.

→ Bài hát là niềm tự hào không phải của riêng tôi mà là của cả dân tộc.

- Lập dàn ý cho bài viết bằng cách lựa chọn, sắp xếp các ý theo bố cục ba phần:

Mở bài	Nêu lí do kể chuyện. Ví dụ: Ngày nay, bài hát Tiến quân ca đã quá quen thuộc và gần gũi với tất cả mọi người dân Việt Nam vì đó là Quốc ca. Những bài hát đó đã ra đời như thế nào thì không phải ai cũng rõ. Tôi xin kể lại câu chuyện về sự kiện lịch sử ấy.
Thân bài	Dựa vào câu chuyện Nhạc sĩ Văn Cao sáng tác Tiến quân ca, lần lượt kể lại quá trình sáng tác bài hát đó theo một trình tự nhất định. + Tôi trước khi sáng tác bài hát Tiến quân ca ... + Tôi khi viết bài hát Tiến quân ca ... + Tôi sau khi bài hát Tiến quân ca ra đời, được công bố, chào đón,... • Bài hát được hát lần đầu trong ngày 17-8-1945, khi diễn ra cuộc mít tinh của công chức Hà Nội. Bài hát Tiến quân ca được hàng ngàn người hoà nhịp cất cao tiếng hát trước Quảng trường Nhà hát Lớn. Những kỉ niệm của buổi hôm đó ... • Lần thứ hai, trong cuộc mít tinh vào ngày 19-8, hàng ngàn người và các em thiếu nhi cùng hát Tiến quân ca. Những kỉ niệm của lần thứ hai ...
Kết bài	Phát biểu suy nghĩ của người kể lại câu chuyện. + Bài hát Tiến quân ca đã ra đời như thế. Sau đó, bài hát được chọn làm Quốc ca Việt Nam cho đến ngày nay. + Bài hát là niềm tự hào không phải của riêng tôi mà là của cả dân tộc.

c) Viết

* Bài viết mẫu tham khảo:

Ngày nay, bài hát Tiến quân ca đã quá quen thuộc và gần gũi với tất cả mọi người dân Việt Nam vì đó là Quốc ca. Những bài hát đó đã ra đời như thế nào thì không phải ai cũng rõ. Tôi xin kể lại câu chuyện về sự kiện lịch sử.

Tuổi thanh niên là tuổi của ước mơ, của hoài bão khát vọng. Ấy vậy mà tôi lúc ấy không còn khát vọng, ước mơ của tuổi thanh niên, buồn chán và thất vọng bủa vây cuộc đời tôi. Đúng lúc tuyệt vọng nhất tôi gặp được Vũ Quý thông qua người bạn thân Ph.D. Khi gặp Vũ Quý tôi mong muốn được tham gia chiến khu cùng các anh em cầm súng giết giặc. Nhưng có lẽ Vũ Quý theo dõi sự nghiệp sáng tác nghệ thuật của tôi nên giao cho tôi sáng tác nghệ thuật để cổ vũ tinh thần cho quân đội cách mạng.

Khi bắt tay viết bài hát *Tiến quân ca*, tôi chưa được cầm một khẩu súng, chưa được gia nhập đội vũ trang nào; tôi chưa được ra chiến khu, và cũng chưa từng gặp chiến sĩ cách mạng trong khóa quân chính ấy. Nhưng tại căn gác nhỏ ở phố Nguyễn Thượng Hiền, tôi lại hình dung đó là chiến khu, là khu rừng nào đó trên Việt Bắc, và cứ thế lời ca ra đời, con chữ tự nhiên hiện ra dưới ngòi bút. Tại căn gác nhỏ đó Ph.D đã chứng kiến sự ra đời của Tiến quân ca, và Vũ Quý là người đầu tiên biết đến bài hát này.

Bài hát *Tiến quân ca* ra đời được chào đón rất nồng nhiệt. Bài hát được công bố lần đầu trong ngày 17-8-1945, khi diễn ra cuộc mít tinh của công chức Hà Nội. Tại đây bài hát *Tiến quân ca* được hàng ngàn người hoà nhịp cất cao tiếng hát trước Quảng trường Nhà hát Lớn. Tại buổi hôm đó bài hát đã nổ ra như một trái bom. Nước mắt tôi trào ra. Xung quanh tôi hàng ngàn giọng hát cất vang theo những đoạn sôi nổi. Trong một lúc những tờ truyền đơn in Tiến quân ca được phát cho từng người trong hàng ngũ các công chức dự mít tinh. Lúc này anh bạn Ph.D của tôi đã buông lá cờ đỏ sao vàng trên kia xuống và cướp loa phóng thanh hát vang Tiến quân ca. Con người trầm lặng ấy đã có sức hát hấp dẫn hàng vạn quần chúng ngày hôm đó, cũng là người hát trước quần chúng lần đầu tiên và cũng là một lần duy nhất. Lần thứ hai bài hát *Tiến quân ca* của tôi xuất hiện là trong cuộc mít tinh vào ngày 19-8, hàng ngàn người và các em thiếu nhi cùng cất lời ca, hét lên tiếng căm thù vào mặt bọn đế quốc với sự hào hùng chiến thắng của cách mạng.

Bài hát *Tiến quân ca* của tôi đã ra đời như thế đấy. Sau đó, bài hát được chọn làm Quốc ca Việt Nam cho đến ngày nay. Bài hát là niềm tự hào không phải của riêng tôi mà là của cả dân tộc Việt Nam.

d) Kiểm tra và chỉnh sửa

- Đọc lại bài viết, kiểm tra các ý đã đầy đủ và đúng trình tự được nêu ở dàn ý chưa.

- Tự phát hiện và biết cách sửa các lỗi về viết như:

+ Lỗi về ý: thiếu ý, ý lộn xộn, lạc ý, ý tản mạn, ...

+ Lỗi về diễn đạt (dùng từ, viết câu), chính tả,...